

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1702. usque ad annum 1708

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1781

VD18 13322648

§. 13. Catholici a Suecorum Rege in Silesia inique vexati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67633)

& pagis fratri suo Alexandro Worma- **Sæc. XVII.**
 tiensi Episcopo hoc anno restituit. Tum **A. C. 1707.**
 vero Calvinistæ, cum ea, quæ Catho-
 licis per fas nefasque erepta fuere, eis-
 dem reddere nollent, Prussiæ Regi Se-
 ctariorum Patrono fautorique supplices
 adolvebantur: Hic igitur Ecclesiasti-
 cos hujus Ecclesiæ proventus, quos
 sibi Prædicantes vendicabant, quidem
 restitui voluit, eorum tamen loco, alia
 Ecclesiastica bona ac redditus Catholicis
 eripi, & Calvinistis assignari petiit, per-
 inde acsi posterior hæc violentia non
 major injustitia, turpiorque rapina,
 quam prima fuisset: cum autem Rex
 se vicissim PP. Benedictinis in suo Re-
 gno Ecclesias, redditusque ablaturum
 minitaretur, Campidunensis Abbas,
 ut hosce Monachos a vexa redimeret,
 in Algovia illam Templi partem, quam
Thien vocant, olim avulsam Calvinistis
 die vigesima septima Martii restituit.

§. XIII.

*Catholici a Suecorum Rege in Silestia
 inique vexati.*

Nondum Augusti Poloni Regis ex-
 auctoratione ac Saxonice ditionis *Voltaire, hist.
 de Charl. XII
 Kettel.
 Des. V.
 pag. 465.*
 deprædatione satiata erat Caroli XII.
 Sueciæ Regis immoderata alienis in-
 hiandi libido, suamque sectam Catho-
 licorum

Sæc. XVII. licorum oppressione propagandi intem-
 perantia; quamvis enim pacis Arista-
 diensis articulo decimo nono Augustum
 A. C. 1707 Poloniæ Regem eo adegisset, ut in
 Saxoniam circa Lutheri sectam se nihil
 immutaturum, nec ullam Ecclesiam,
 Scholam vel Monasterium &c. Catho-
 licis concessurum polliceretur, ipse ta-
 men male usurpata Lutheranis secta
 fervare non contentus, ea, quæ Ca-
 tholici omni jure possederant, eis exte-
 pere, ac Sectariis armata vi afferere
 non dubitabat; quamprimum enim ex-
 hausta Saxoniam die vigesima Augusti
 præmissis impedimentis, ingentium
 mentorum copia cum toto exercitu in
 Silesiam eruperat, totumque Ducat-
 um a Lutheranis Principibus, Præsi-
 cantibus, ceterisque hujus sectæ alle-
 clis magno studio sollicitatus, occupa-
 verat, mox suos milites in solas ferias
 Catholicorum ædes distribui jussit, cura-
 ctasque alimentorum, pecuniarum &
 pabulorum exactiones solis Catholicis
 ne mutire quidem ausis imperavit. In-
 super omnia loca, Tempia, Nosocomia,
 Scholas, Monasteria, bona & redditus
 quamvis ea Catholici primitus antiquo
 ac demum jure postliminii possedissent
 Lutheranis cedi postulavit. Ut vero
 injustæ violentiæ labem extortæ con-
 cessionis obtentu velaret, Protestantium
 Ordines

*Theatr. Eu-
 rop. t. 18.
 pag. 85.
 Wagner vita
 Joseph. 1.
 pag. 171.*

Ordinum Oratores Ratisbonæ in co-
 mitiis agentes instigabat, ut suo no-
 mine Lutheranos in Silesia graviter op-
 pressos quererentur, ac juxta articulos
 a sueco præscriptos eis satisfieri, Vien-
 næ a Cæsare peterent. Enimvero Kins-
 kius Comes Cæsaris Legatus, si a pacis
 Westphalicæ norma nil alienum pete-
 retur, absdubio concedendum adpro-
 misit: mox tamen Sueciæ Rex futuræ
 compositionis leges non modo duras
 sed & abominandas Cæsari veluti victo
 præscripsit, eidem denuntians, se,
 qui lentorem Viennæ, odiosasque
 ambages probe nosset, e Saxonia
 nunquam excessurum, nisi quæ postu-
 laret, obtinisset. Itaque Cæsar, qui
 non modo Silesiæ sed & Bohemiæ in-
 festa Suecorum arma metuebat, Joan-
 nem Wratislavium Comitem Cæsarei
 Consilii Principem Arnstadium ad Sue-
 ciæ Regem Legatum decrevit, cui ta-
 men Rex ne adeundi quidem sui,
 nisi ad conventa signanda, copiam un-
 quam fecit: Importunitati cedere, tem-
 porum iniquitas suadebat, conveniunt
 ergo Sueci Regis nomine Holfatiæ Got-
 torpiensis Dux, & Comes Stralhei-
 mius unacum Anglo - Dano - Borusso-
 Batavico Legatis, qui inspectis mature-
 que ponderatis (ut jactabant) utrius-
 que partis rationibus tandem die vi-
 gesima

Sæc. XVII.
 A. C. 1707.

Sæc. XVII gesima prima Augusti eo convenere.
 A. C. 1707 I. Ut cuncta post Osnabrugensem pacem Catholicis vindicata, licet ea in Riswicensi pace illis asserta fuissent, Protestantibus cedantur, & immutata in pristinum statum reducantur. II. Tempia eis erepta vel Catholicis sacris initiata vel occlusa (quorum erant centum & viginti unacum Lignitiensi Jesuitarum Collegio, pro cujus redemptione centum quinquaginta florenorum millia incassum obtulerunt) Protestantibus reddantur. III. In Schweidnizii, Jauriæ, & Glogaviæ suburbiis Gymnasia, & quos libuerit, Prædicantes instituantur. IV. In Catholicorum Urbibus, ubi nullus Lutheranae sectæ cultus publicus est, cuique suo ritu vivere, liberos instituere, aliorum studii gratia mittere, ad vicina loca sacrorum causa comere, Prædicantes ad infirmos vocare &c. liberum sit. V. Catholici in Protestantium Parochiis degentes decimas, & stolæ taxam perdant. VI. Orphanis Lutheranis sue sectæ tutores dentur. VII. Ad Catholicorum Templum & concionem ingratis nemo adigatur. VIII. Religionum causæ in supremo Consilio, conjugales vero non nisi ad sectæ Lutheranae leges judicentur, salva tamen appellatione ad Cæsarem. IX. Ubi public

publicum sectæ exercitium viget, Tem-
 pla & Scholæ Lutheranis relinquantur, etsi Cæsar vel alii Catholici jus
 collationis, vel Patronatus vel soli vel
 cum Lutheranis habeant. X. Luthe-
 rani a publicis officiis non excludan-
 tur, eisque bona vendere vel alio mi-
 grare liberum sit. XI. Concedatur Lu-
 theranis Consistorium sub Præside ta-
 men Catholico: His pactis utrinque
 firmatis Lutherani Sueciæ Regem velut
 alterum Deum, aut hominem divini-
 tus missum immodicis laudibus depræ-
 dicabant, & quamvis Rex Borussiae ean-
 dem pro Calvinistis peteret libertatem,
 id tamen ei denegabant.

Sæc. XVII.
 A. C. 1707.

§. XIV.

*Summi Pontificis & Catholicorum
 querelæ contra hæc pacta.*

Cum infelicissima hæc pacta Catho-
 licorum rebus oppido exitialia ac
 perniciofa essent, præprimis P. Fride-
 ricus Wolffius celeberrimus Jesuita omni
 rationum, detexeritatis & eloquentiæ
 apparatu, necnon singulari humanita-
 tis, omnique officiorum genere Socie-
 tatis suæ oppressionem deprecatus est,
 simulque Stralheimio Sueciæ Legato
 varia tot malis medendi media propo-
 suit, nil tamen obtinuit: Petierunt in-
 super

Gottfrid
 Hist. cont.
 Chron. 1. 15.
 p. 668.